

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. IV. Quâ corporis & mentis compositione instituenda sit peccatorum
confessio. Caluinus eam dicit imposibilem, sed ex falsis hypothesibus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

humanis quidem iudiciis, si quis hoc faceret, ut ante accusationem crimina confiteretur, quamuis apud humanissimum iudicem, capitalem sententiam omnino in caput suum accerferet. At misericordis Dei major est ineffabilis bonitas & clementia. Nam si aduersarium nostrum praeuertimus, Diabolum dico qui in die illâ ob faciem nostram stabit, & jam in presenti vitâ, antequam ad tribunal (nempe iustitiæ) ingrediamur, facinora confessi fuerimus, dicendique principium rapuerimus nostri ipsorum facti accusatores, in tantam misericordiam prouocabimus Dominum, ut non solum nobis donet liberari à peccatis, sed etiam in iustorum catalogo numerari,

13. En rursus ex Chrystomo misericordiam, & simul amicitiam gratiam conferri solitam in throno gratiæ, sed fatentibus sua crimina, non excusantibus aut propugnantibus. Neque verò stylum huius Curia tam ab aliis diuersum ego miror, cum sit thronus in quo gratia conceditur. Non datur autem gratia nisi quæ petitur; nec peti censetur alia, quam illius criminis quod confiteris, & Principi exponis. Non igitur magis mirum est, exponenda & fatenda si dicam esse crimina ut gratiam obtineas, quam si asseram petendam esse gratiam quam fatagis obtinere; cum ipsa criminum confessio, sit desideratæ gratiæ postulatio, neque gratia umquam præstetur nisi gratiam flagitanti.

Datur ratio cur reo prodendum sit crimen.

§. IV.

Quâ corporis & mentis compositione instituenda sit peccatorum Confessio. Calumnus eam dicit esse impossibilem sed ex falsis hypothesebus.

14. **H**Ac igitur officij à nobis præstandi memoriâ muniti, edoctique nobis non defensoris, sed actoris potius, aut ut melius dicam, fatentis rei partes incumbere, adeamus tandem ad thronum gratiæ, sed eâ mentis corporisque compositione, quæ ferriò pœnitentem deceat. Et quidem si de corporis constitutione quæritur, quæ qualisue sit adhibenda, facilis sanè est responsio. Certè oculi desultorij, elata supercilia, vultus projecti & nescio quam spirantes arrogantiam, pœnitentis non sunt habitus.

Corporis compositio sit humilis, qualis pœnitentem deceat.

tus. Sceleris confictus es & peccator, hostis Dei, supplicii æterni reus: & in ipso iudicii instituendi articulo insolesces? Neque verò attendum est quem apud homines dignitatis locum obtineas, sed quem apud Deum habere te, tu te ipse fatearis. Rex ut sis, aut Princeps, aut reipublicæ moderator; certè non hic aut Regem, aut Principem, aut virum dignitate excellentem acturus es, sed reum & quidem supplicem. Absint igitur nobilitatis auitæ fastus, titulorum cesset memoria, dignitatum subsidat tumor: ad pedes Iudicis accidisti, age itaque quod est supplicis, eaque sit oris totiusque corporis compositio, quæ te reum arguat, verèque pœnitentem. Pectus tundere ne te pudeat: antiquus iste est in Ecclesiâ mos, D. Augustino teste, peccatoris sua scelera detestantis. *Tundere autem pectus, inquit, quid est, nisi arguere quod latet in pectore, & evidenti pulsu oculum castigare peccatum?* Rursus oculos modestè demissos tantisper contine, dum reus es. Certè eos ad cælum attollere præ verecundiâ non audebat Publicanus, cælosque dum non aspicit, ad sui misericordiam penitus inflexit. Neque si corpori molesta sit tam humilis compositio, quidquam curandum est magnopere. Certè non abs re est, quin & rationi maximè est consonum, carnem & sanguinem, quæ criminum fuere non fomenta tantùm sed & instrumenta, insolentiæ suæ præmium ferre, humilemque vultum corpus gerere, vbi tota sese conquiendæ gratiæ prosternet Anima. Anima se Iudici subiiciet, Domina inquam fiet supplex, & supplicem fieri pudebit ancillam? Hæc igitur sit corporis compositio, quæ pœnitentem deceat: non quidem in suspiria gestusue heteroclytos, & à communi hominum usu abhorrentes contorta; sed grauis, sed modesta, sed verecunda, eaque quæ pœnitentis seriæ præferat argumenta. Mentis verò ea debet esse constitutio, ut istud ratum planèque sibi propositum habeat, totam Conscientiæ suæ rationem Iudici porrigere fide sincerâ & optimâ, nihilque ei subtrahere, quod ad legitimam criminis manifestationem à Christo requiri iudicauerit. Hæc mente si accesseris, euicta causâ est, & plana sunt omnia, imò & si ritè peraguntur, admodum facilia.

*Mentis
compositio
qualis esse
debeat.*

*Hæretici
dicunt Cõ-
fessionem*

Rideo enim ego hæreticorum insanas voces, quibus Pœnitentiæ Sacramentum, in quo scelerum faciendâ est aperta declaratio, in inuidiam vocare conantur: & ut perfidiæ suæ adulentur, vitiisque,

D. Aug.
serm 8. de
Verb.
Dom.

Luc. 18.
v. 13.

15.

vitiisque, quibus immerſi ſunt, palpum faciant, throno gratiæ faciunt conuitium. Carnificinam dicunt eſſe animæ, ea exigiquæ præſtari non poſſunt. Etenim cauſſantur omnia prorfus enarranda eſſe peccata: quis autem inquit ea ingenio aut memoriâ humanâ poſſit complecti, quæ ad ſingula momenta committimus; & quæ indies ita agglomerantur & excreſcunt, vt tandem euoluto necdum anno, ſcientiam omnem & memoriam humanam longè exſuperent? Quis itaque ea enumeret, quæ multitudine penè ſunt infinita? Et vt exponere ea quis velit ferri, quod tamen ei tempus, enarrandæ tam prolixæ anni elapſi hiſtoriæ, ſufficiet? Deinde quàm id pudendum eſt, & honeſtis auribus execrabile, occulta quæque prodere, eaque apud hominem proferre, quæ reuelare prohibet ingenitus homini pudor? Audio quidem iſta hæreticæ contumaciæ obuelamenta: quæ fanè eò prorumpit audaciæ, vt aut Chriſto, de Sacramento malè & præter rationem inſtituto, litem moueat & diem dicat; aut certè inſtitutum à Chriſto neget. Nolo huic argumento diutius immorari, neque Sacramenti veritatem, quam tota amplectitur Eccleſia, rationibus propugnare: hoc nunc inſtituti mei non eſt. Iſtud, quod ad rem meam facit, Tridentini eſtatum veneror, quo liquidò inſolentiam hominum, ſacra omnia pro libitu arrorentium, condemnat. Ita ait. *Sed & impium eſt Confessionem, que hæc ratione fieri præcipitur, impoſſibilem dicere, aut carnificinam illam Conſcientiarum appellare. Conſtat enim nihil aliud in Eccleſiâ à pœnitentibus exigere, quàm vt poſtquam quiſque diligentius ſe excuſſerit, & Conſcientiæ ſue ſinus omnes & latebras explorauerit, ea peccata confiteatur, quibus ſe Dominum & Deum ſuum mortaliter offendiffe meminerit. Reliqua autem peccata que diligenter cogitanti non occurrunt, in vniuerſum, eâdem Confessione incluſa eſſe intelliguntur, pro quibus fideliter cum Prophetâ dicimus, ab occultis meis munda me Domine.*

reſſe carnificinam & impoſſibilem. Et quare.

Impia in Chriſtum ſunt hæc dictoria.

Trid. ſeſſ. 14. c. 5.

Condemnantur à Tridentino

16.

Videamus porrò quam bonâ fide heterodoxi garriant, impoſſibilem cum dicunt Confessionem ex hoc imprimis capite, quod dari non poſſit peccatorum omnium diſtincta recordatio: ita enim cauſatur Calvinus. *Hic cogitent lectores, inquit, quam poſſibile ſit ad rationem vocare totius anni acta, & quid ſingulis diebus peccarint, colligere: quando experientia vnumquemque conuincit, ubi recordari ad veſperam excutienda ſunt vnus tantum dici delicta, memoriam*

Offenditur falſum eſſe tot eſſe hominum peccata, vt eorum impoſſibile ſit recordari.

Caluin. l. 3. Inſt. c. 4. n. 17.

con-

confundi: tanta se turba & varietas ingerit. Hinc eadem impudentiâ concludit; Dicam in summâ qualis lex illa fuerit, confitendi nempe peccata omnia: *Primum simpliciter est impossibilis. Itaque non nisi perdere, damnare, confundere, in ruinam & desperationem conijcere potest.* Ita ille. Quid facies homini perditio, & in omnem audaciam projectissimo? errorem ex errore trahit, & tenebris quas sibi miser facit, miserè obuoluitur. Quid enim? nec vnus quidem diei peccata, humanâ memoriâ vult posse comprehendere; & quidem, vt sibi fidem faciat, experientiam vnus cuiusque conuenit, & fidem obtestatur. Credo ego hominem suo pede metiri velle vniuersos. Atqui fidenter asseuerant quotquot sobriè sapiunt, homines esse infinitos planè, eâ sanctitate conspicuos, qui non dies tantùm, sed annos integros traducunt tam innocuos, vt ne vno quidem peccato se contaminent, quod necessaria Confessionis sit materia. Testantur hoc homines grauissimi, sæculis terrarumque spatijs maximè distincti: testatur id proborum, ad quam insulsè Calvinus appellat experientia, quæ ipsum pleno ore, fronteque non perfrictâ, sed innocenter explicatâ, mendacij arguit & conuincit: testatur id denique Ecclesia vniuersa. Et sibi fidem præstari vult vir vnus, contra torrentem proborum omnium toto obnixus mentis impetu, tantùm ne non insigniter sit peruicax, & Ecclesiæ orthodoxæ rebellis?

Error hic ex eo pro- uenit, quod falsò statuat Caluinus, nulla dari peccata venialia. Scio ego vnde ei tanta oborta sit insolentia. Errorem vt dixi ex errore elicuit. Infinita dicit esse peccata Confessionis subiicienda quæ sint; quia nihil quidquam Caluino peccatum non est, & quidem mortale; cuius si merita expendantur non nisi inferni ignibus expiandum quod sit. Audi hæresiarcham. *Primum l. 2. Instit. c. 9. de peccatis statuit. Habeant filij Dei, omne peccatum mortale esse; quia est aduersus Dei legem rebellio, quæ ejus iram necessariò prouocat; quia est legis præuicatio, in quâ edictum est sine exceptione iudicium. Sanctorum delicta venialia esse, non ex suapte naturâ, sed quia ex Dei misericordiâ veniam consequuntur.* Ita ille.

Secundò quod vult omnes tentationes, & motus primò primos esse peccata. Itaque eam si non consequuntur, æternis ignibus ob mendacium etiam minimum sunt condemnandi. Ita est inquit Calvinus. Jam verò si quid peccatum sit queris, docet secundò, non peccari tantùm liberi arbitrij consensu & in peccatum prolapsu, sed ipsis primò primis peccati motibus, id est, tentationibus, & titillationibus, quas persentiscere tantummodò, etiam si fortiter iis resistas,

17.

Caluin. l. 2
Inst. c. 9.
n 59.

Caluin.
Instit. l. 2.
c. 3 n. 10.

sistas, peccare est. Ita habet Instit. l. 2. c. 3. n. 10. Fatetur quidem D. Augustinum alia sentire omnia, suam tamen sententiam Augustino disertè vult anteponi. En verba. *Augustinus*, inquit, *tum demum fieri peccatum docet, ubi vel opus, vel consensus ad conceptionem vel apprehensionem accedit; hoc est quando primæ appetitioni cedit voluntas. Nos autem.* Assurgite hic quotquot estis toto orbe Christiani; & oraculum, pro quo Augustini sententia nugæ sunt, ex ore Caluini excipite. *Nos autem*, inquit, *illud ipsum pro peccato habemus, quod aliquâ omnino cupiditate contra legem Dei homo titillatur. Imo ipsam prauitatem que ejusmodi cupiditates nobis generat (id est, concupiscentiam atque animi affectiones) asserimus esse peccatum. Docemus itaque in Sanctis, donec mortali corpore exuuntur, semper esse peccatum; quia in illorum carne residet illa concupiscendi prauitas, que cum rellitudine pugnat.* Quis ad hæc non exhorreicat? itaque appetitiones omnes peccata sunt, & quidem mortalia: minimam sentire carnis petulantiam, aut in praua declinantem appetitum, etiamsi validissimè te opponas, mortale est: & Diuus ipse Paulus, cum ei datus est stimulus carnis, peccato lethali inuolutus est; falsumque fuit Dei oraculum, cum ad eos euadendos ter Dominum rogauit, eique responsum est, *sufficit tibi gratia mea.* Non enim suffecit gratia, vt ne Paulus stimulos carnis persentisceret: non suffecit igitur, vt ne mortaliter peccaret, cum stimulis ejusmodi titillari tantum, ne dicam *colaphizari*, id est, vrgeri & perurgeri, mortale admodum sit scelus. Verum refellendis his ineptiis non immoremur, huc enim non tendit instituta oratio: aliud habeo præ manibus. Inquiro enim multitudinem illam peccatorum infinitam, quâ optimum quemque Caluinus vult inuolui, etiam quotidie. Atque vt hanc plenè conficiat, eò tandem venit dementiæ, vt omnia omnino etiam proborum hominum opera, statuatur esse mortalia. Ita disertè l.

Refutatur
breuiter
hic error.

Caluinus
statuit omnia proborum hominum opera esse peccata.

Calu. Inst.
l. 3. c. 14.
n. 9.
n. 10.

18. Hoc nunc ago. Quis, inquam, miretur modò, Caluinum Confessio-

P p p

Ex his satis hypothesibus Confessio omnium peccatorum impossibilis

Confessionem impossibilem esse adstruere, infinita quòd sit scelerum multitudo, quæ pœnitentis memoriam longè excedat? At infinitudinem illam quis inuexit, nisi mera fingendi libido? Profectò si verum est; omnes omnino concupiscentiæ titillationes & impetigines peccata esse, & quidem mortalia; rursus omnia omnino proborum opera, hoc est actiones etiam naturales, affectiones, desideria, cogitationes denique omnes, scelera esse & rursus mortalia, cum naturâ suâ non dentur venialia; fateor Confessionem institui non posse quæ peccata omnia complectatur. At quis orthodoxus docuit hæc omnia passim esse scelera? & quis omnia sic docuit explicanda, vt ne vnum quidem integritati Confessionis materiali detrahatur? Hæreticorum commenta hæc sunt, errorem alterum ex altero trahentium vt sic catenam conficiant quâ sese irretiant, & ignorantium mentes sibi deuinciant. Falsa affingunt saluberrimo Sacramento, vt in inuidiam trahant à Christo instituta peccatorum remedia, ab iisque peccatores deterreant, dum persuadent esse adynata. Ablegatis itaque ad Geneuæ stagna & paludes hisce figmentis, quid ab Ecclesiâ ad instituendam legitimè Confessionem requiratur, videamus porrò: istud illicò perspecturi, quàm facilis, & humanæ infirmitati quàm accommoda sit hæc medicina, quam sola aut animi peruersitas, aut certè ignorantia facit esse difficilem.

§. V.

Exponitur quid ad substantiam bonæ Confessionis requiratur. eamque impossibilem non esse, eadem operâ contra hæreticos demonstratur.

Omnia mortalia peccata in Confessione aperienda esse probatur primò.

Secundò.

Atque istud imprimis statuendum est, omnium prorsus quorum sibi mens est conscia, peccatorum mortalium faciendam esse integram in hoc tribunali Confessionem, neque quidquam prudenter reticere posse. *Primò* quidem, quia thronus gratiæ est, vt dixisse me memini: gratia autem aut impunitas scelerum non datur, nisi quæ peritur: non petitur verò gratia crimini, quod à reo non exponitur. *Secundò*, quia tota tribunalis hujus jurisdictio, hominibus tamquam Christi Vicariis demandata cum sit, manifestum est id illis incumbere, vt non pro suo libitu, sed

19.

Hic. 1.

sed